

Қазқстан Рессей Медицина Университеті
Эпидемиология кафедрасы

СӨЖ

Тақырыбы: Эпидемиялық процестің аймақ және уақыт бойынша көрінуінің қазіргі кездегі сипаттамасы

**Орындаған: Токкожаева Г.А.
303Атоп. ЖМФ.**

Қабылдаған: Әділханова А.Н.

Алматы 2017

Жоспар:

I Кіріспе

II Негізгі бөлім

«Эпидемиялық процесс»

анықтамасы, оның сипаттамасы.

2. Эпидемиологиялық процестің
аумақ және уақыт бойынша
көрінуі.

3. Қазіргі кездегі сипаттамасы.

III Қорытынды

IV Пайдаланған әдебиеттер

Кіріспе

Эпидемияның қозғалушы күші, және берілу механизмі, инфекция көзі туралы түсінікті, жалпы эпидемиялогия теориясын алғаш өңдеп жасған Л.В. Громашевский эпидемиялық процесс туралы ілімнің негізін қалаушысы. Л.В. Громашевский анықтамасы бойынша, қоздырғыштың иесі организмінде болуы және оның сыртқы ортаға шығуымен алмасып отыруы эпидемиялық процестің үздіксіз ұласып отыруына жағдай жасайды.

Эпидемиялық процесс-
тізбекті заңдылықтармен
бірінен соң бірі ізінше
біріншісінен келесісі пайда
болатын өзіндік инфекциялық
жағдай(Л.В.Громашевский).

Эпидемиялық процесс
дегеніміз инфекциялық
аурулардың адамдар арасында
пайда болуы мен
таралуы(В.Д.Беляков).

Эпидемия - жұқп
немесе оның кейб

Пандемия - жұқп
аймақта, бүтіндей
тұрғындары арасы

Эпидемиялық про
циклдік ауытқумен
қайталану цикліні

ы
ЕСС

ы
КТИ ЖЕР
СТҮРІНЕ,
ҚТЫҒЫНА
КӨРІНІС

Эпидемиялық процесс үш элементтен тұрады:

- Инфекция көзі болып табылатын инфицирленген адам және жануар ағзасы;
- Қоздырғыш тасымалдауын немесе жұққыштық бастамасының берілу факторларын қамтамасыз ететін сыртқы ортаның әртүрлі элементтері, яғни беріліс механизмі;
- Өз кезегінде қоздырғыш айналымының келесі циклінде инфекция көзі болып табылатын қабылдағыш адам ағзасы;

Инфекция көзі – бұл, осыдан адамдардың, жануарлардың немесе өсімдіктердің жұқтырылуы жүретін, қоздырғыштың өмір сүруіне шынайы орта ретінде қызмет ететін объект-жұқтырылған адамның (антропоноздарда) немесе жануарлардың(зооноздарда) ағзасы (организмі). Инфекция көзіне байланысты инфекциялар 3 топқа бөлінеді:

- 1 Антропонозды инфекция
- 2 Зоонозды инфекция
- 3 Сопронозды инфекция

Қоздырғыштың берілу
механизмі

үш саты арқылы жүзеге асады:

- жұқтырылған организмнен бөліну сатысы;
- қоршаған ортада айналымы(циркуляции) сатысы;
- келесі организмге ену сатысы;

Л.В. Громашевский иесі
организмінде
қоздырғыштардың
орналасуы және берілу
механизміне байланысты
инфекциялық ауруларды 4
топқа бөлді.

Бұл топқа кіретін аурулар
өзара байланысты. Олардың
берілу механизмі бірі-біріне
байланысты және бір-біріне
байланысты.

Аурулардың берілу механизмі
өзара байланысты және бір-біріне
байланысты. Олардың берілу
механизміне байланысты
ауруларды 4 топқа бөлді.

Аэрозольді (ауа-тамшылы) берілу механизмі.
Қоздырғырғыштардың аэрозоль құрамында болып табылатын, тыныс алу жолдарының шырышты қабатында орналасуында шығарылған ауамен (сонымен қатар- жөтел және түшкіргенде) қоса бөлінеді.

Трансмиссивті берілу
механизмі. Организмде
көбеюі немесе белгілі бір
даму циклінен өтуші,
науқас қанайналымында
жүрген
қоздырғыштардың
берілуі буынаяқты
қансорғыштардың
көмегімен жүзеге асады.

Трансмиссивті инфекция
қоздырғыштарының
берілуі үш фазаны
кұрайды:

• қоздырғыштың
тасмалдаушымен
алынуы;

• қоздырғыштың
тасмалдаушымен
тасмалы;

• қоздырғыштың
реципиентке
тасмалдаушы
арқылы ендірілуі;

Жанаспалы (контактілі)
берілу механизмі.
Қоздырғыштары тері
жамылғыларында және
шырышты қабаттарда
паразиттеуші(өмір сүруші)
инфекциялық аурулар тікелей
немесе тікелей емес
жанасу(контакт) арқылы
беріледі.

**Артифициальді
берілу жолы-**

медициналық ,инваз
ивті, емдік және
диагностикалық
шаралармен
байланысты
(парентеральді,
трансфузионды).

Қабылдағыш тұрғындар – эпидемиялық процестің пайда болуы мен ұсталып тұруының (тұрақтануының) үшінші аралығы.

Қабылдағыштық- организмнің енген қоздырғышқа арнайы патологиялық реакциямен жауап беру қабілеті. Инфекциялық ауруларға қабылдағыштық ең алдымен, әртүрлі инфекциялық агенттердің енуіне әр адам организмнің біркелкі емес сезімталдығы болуын анықтайды. Ол адам организмнің жағдайына, жасына, қоздырғыштың сапалық сипатына, оның мөлшері және эпидемиялық процестің даму уақыты мен нақты қолайлы орнына тәуелді

Эпидемиялық процестің көріністерін сипаттайтын әртүрлі терминдер мен түсініктер бар. Олар осы процестің қалай білінуін, оның сандық жағынан таралу ерекшеліктерін (аумақтық, маусымдық, циклділік, халық топтары, жылдық, көп жылдық, т.б.) сипаттау арқылы оның сыртқы реттелу механизмдерін түсінуге көмектеседі.

Эндемиялық сырқаттанушылық – табиғи және әлеуметтік жағдайға байланысты осы жерде тұрақты қалыптасқан ауруларды айтады.

Экзотикалық сырқаттанушылық – қоздырғышты басқа жерге әкелгенде, осы жерге тән емес аурудың пайда болуын айтамыз.

Эпидемия – жұқпалы аурулардың бүкіл халық арасында немесе оның кейбір континенттерінің арасында тарауы.

Пандемия – жұқпалы аурулардың ұлан байтақ аймақта, бүтіндей елдерде, тіпті барлық жер шарының тұрғындары арасында етек жаюы.

Эпидемиялық процестің көрінісінің жылдық серпінісі аз циклдік ауытқумен анықталады. Ондай аз ырғақты қайталану циклінің бір жылдық ішіндегі көрінісін маусымдық деп атайды.

Сырқаттанушылықтың осы жылдың белгілі бір айындағы маусымдық көтерілуі мен оның келесі жылдың осы айындағы маусымдық көтерілуінің аралығын эпидемиялық жыл деп атайды. Маусымдық көрініс ретінде аэрозольді антропоноздардың қысқы мезгілінде көтерілуімен ішек антропоноз инфекцияларының жазғы мерзімде көтерілуімен айтады.

Эпидемияның пайда болуын уақыттық белгімен талдаған кезде оның қарқынды және созылмалы деп бөледі. Әдеттегі күшті эпидемия бір мезгілде жұққанда болады. Алғашқы ауру инкубациялық мерзімнің барынша аз кезінде, соңғы ауру барынша көп кезеңінде байқалады.

Эпидемиялық аумақтың белгісімен талдағанда: жергілікті (белгілі бір аумақтық және халық тобын қамтыған) және кеңейтілген (қосымша аумақтық және халық топтарын қамтыған) түр деп бөледі. Даму қарқыны бойынша тез және жай өтетін түрлері болады.

Тайдаланған деректер
1. С.Х.Аманжол, Т.А. Мухомов, С.П.
Чураковский, К.С. Соловьев Статистика и
информационные технологии при
инфекционных болезнях. Алматы, 2007.
1 том - С.299-305 стр. вкл. Цр
2. Чураковский К.С. и др. Информационные
технологии в инфектологии - Алматы,
ГЭИНИ-МДХИМ.

ҚОРЫТЫНДЫ
ЭПИДЕМИЯЛЫҚ ПРОЦЕСС
ӘРТҮРЛІ ХАЛЫҚТАРДА,
ОЛАРДЫҢ ТҰРҒЫЛЫҚТЫ
ЖЕРІНЕ, ЯҒНИ ЖЕРГІЛІКТІ ЖЕР
КЛИМАТЫНА, САЛТ- ДӘСТҮРІНЕ,
ЖЫНЫСЫНА, ЖАС ҰЗАҚТЫҒЫНА
БАЙЛАНЫСТЫ ӘРТҮРЛІ КӨРІНІС
БЕРЕДІ.

Пайдаланган әдебиеттер

1. С.А.Амиреев, Т.А. Муминов, Б.Л. Черкасский, К.С. Оспанов Стандарты и алгоритмы мероприятий при инфекционных болезнях.-Алматы, 2007, 1 том.-С.596+80 стр.вкл. Цв
2. Покровский В.И. и др. Инфекционные болезни и эпидемиология. – 826с. М.: ГЭОТАР-МЕД;2004.